

CARACTERISTICA IGIENICĂ A SOLULUI INFLUENȚATĂ DE PROCESUL SALUBRIZĂRII ÎN MUN. CHIȘINĂU

Puiu Tudor¹ – medic igienist,
Goncear Liuba¹ – medic igienist,

Tcaci Eudochia¹ – dr.med.,

Nalba Alexandru¹ – medic igienist,

Grigorescu Irina¹ – medic igienist,

Băbălău Victor² – asistent universitar,

¹Centrul de Sănătate Publică a mun. Chișinău,

²Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”

Email: victorbabalau@mail.md, tel.: (022)205-463

Rezumat

În articol este elucidată informația privind starea de management și de monitorizare a procesului de salubritate de deșeuri menajere solide a localităților urbane și rurale ale mun. Chișinău. Sunt prezentate rezultatele investigațiilor de laborator a probelor de sol recoltate din teritoriul zonei de trai, terenurile de joacă pentru copii și zonele de agrement în dinamică și ponderea probelor neconforme la indicatorii sanitaro-chimici, microbiologici și parazitologici.

Cuvinte-chee: sol, poluare, deșeuri, gestionare, localitate

Summary: Hygienic characterization of soil influenced by the process of sanitation in Chisinau municipality

In the article there is elucidated the situation concerning the state of management and monitoring of the process of sanitation from solid waste in urban and rural localities of Chisinau municipality. There are presented the results of laboratory investigations of soil samples taken from the territory of living area, children's playgrounds and recreational areas in dynamics and the share of non-compliant samples to sanitary-chemical, microbiological and parasitological indicators.

Keywords: soil, pollution, waste, management, locality

Резюме: Гигиеническая характеристика почвы, в зависимости от процесса санитарной очистки в муниципии Кишинэу

В статье отражена информация относительно состояния мониторинга санитарной очистки от твердых бытовых отходов городских и сельских населенных пунктов мун. Кишинэу. Приведены результаты лабораторных исследований проб почвы, отобранные с селитебной территории, детских игровых площадок и зон отдыха и доля проб в динамике, которые не соответствуют гигиеническим нормам по санитарно-химическим, микробиологическим, и паразитологическим показателям.

Ключевые слова: почва, загрязнение, отходы, мониторинг, населенный пункт

Introducere. Solul ca factor de mediu, poate fi considerat cel mai afectat mediu natural din punct de vedere al impactului tehnogen. Solul interacționează permanent cu toate elementele mediului ambiant, inclusiv apa, aerul, alimentele, care își exercită acțiunea lor complexă asupra sănătății populației. De calitatea solului depinde formarea și protecția surselor de apă, atât a celor de suprafață, cât și a celor subterane. Studiul caracteristicilor solului ajută la aprecierea acestor riscuri, care influențează starea de sănătate a populației. Poluarea solului cu materii organice și poluanți neorganici este rezultatul poluării aerului atmosferic, apelor de suprafață și subterane, produselor alimentare.

Deșeurile menajere sunt un remediu favorabil de poluare și dezvoltare a microorganismelor patogene și oușoarelor viabile de geohelminți, care nimerind în sol, poluează apa, fructele, legumele și acestea, fiind consumate, pot afecta starea de sănătate a individului.

Ca măsură de profilaxie a răspândirii bolilor infecțioase și parazitare în rândul populației, un rol important și decisiv îi revine gestionării corecte a deșeurilor la etapele de (colectare, evacuare, depozitare, neutralizare etc.).

Scopul studiului constă în evaluarea gestionării deșeurilor solide în localitățile urbane și rurale ale municipiului Chișinău.

Material și metode de studiu. Studiul a fost realizat pe baza materialelor supravegherii igienice curente, efectuată de Centrul de Sănătate Publică a mun. Chișinău, asupra gestionării deșeurilor menajere și industriale solide în localitățile urbane și rurale ale mun. Chișinău, cât și a evaluării rezultatelor investigațiilor de laborator a probelor de sol prelevate la indicatorii sanitaro-chimici, microbiologici și parazitologici pentru aa. 2010-2012.

Rezultate și discuții. Blocurile locale și majoritatea unităților economice din orașul Chișinău sunt

cuprinse cu evacuarea planificată a deșeurilor menajere solide și industriale, ceea ce are loc în unele localități suburbane ale municipiului. Conform datelor monitoringului socio-igienic, efectuat în mun. Chișinău, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului din 07.06.02 „Despre aprobarea Concepției organizării și funcționării monitoringului socio-igienic în Republica Moldova”, salubritatea planificată prin intermediul serviciilor specializate este organizată numai în 10 din 27 localități rurale (Vadul lui Vodă, Tohatin, Durlăști, Stăuceni, Grătiești, Cricova, Ciorescu, Vatra, Sîngera, Băcioi). Din numărul total al populației municipiului, 81,3% din populația urbană și doar 12,9% din populația rurală este asigurată cu colectare centralizată a deșeurilor menajere solide.

Cu scop de ameliorare a situației în mediul rural la acest compartiment, pe parcursul anului 2011 comuna Băcioi a obținut un proiect destinat procurării containerelor pentru trecerea la metoda centralizată de colectare și evacuare a deșeurilor din localitate prin intermediu firmei „AVE” cu sediu în or. Ungheni, proiect de care a beneficiat și primăria or. Durlăști, dar care a renunțat, contractând deservire provizorie de către Întreprinderea Municipală (ÎM) Regia „Autosalubritate”. În cadrul aceluiași proiect primăria com. Tohatin a procurat o unitate de transport specializat și containere pentru a cuprinde întreg spațiul locativ particular cu salubritate planificată autonomă și evacuare ulterioară a deșeurilor la stația de transbordare, gestionată de ÎM Regia „Autosalubritate”.

Până la moment, de gunoiște autorizată dispune doar or. Vadul lui Vodă. Deși în com. Stăuceni, Grătiești și satul Colonița sunt prevăzute locuri pentru colectarea deșeurilor, ultimele nu sunt asigurate cu căi de acces și proiecte coordonate în modul stabilit și se exploatează în continuare cu încălcări a cerințelor sanitare în vigoare. În celelalte 21 localități de către autoritățile publice locale până în prezent nu au fost for-

mate servicii specializate responsabile de salubritate. Deșeurile menajere se evacuează de către localnici de sinestătător cu transport neamenajat în acest scop. Ca urmare, deșeurile sunt aruncate haotic la periferiile localităților, în râpi, pe teritorii libere nevalorificate și alte locuri neautorizate, formând gunoiști stihionice, care sunt lichidate doar prin nivelarea lor în perioada „bilunarelor de salubritate” și care peste o perioadă reapar.

Din luna decembrie a anului 2010 a apărut problema evacuării deșeurilor colectate în or. Chișinău la gunoiștea orășenească, amplasată în vecinătatea satului Crețoaia, comuna Țîntăreni, raionul Anenii Noi, din cauza revoltei populației acestui sat, care au blocat accesul la gunoiște. Concomitent s-a agravat situația la stația de transbordare, privind evacuarea deșeurilor colectate din oraș. Actualmente deșeurile acumulate în or. Chișinău sunt evacuate pe terenul, alocat prin Decizia Consiliului Municipal, amplasat în zona industrială din str. Uzinelor destinat pentru extinderea stației de transbordare și stocare provizorie a deșeurilor menajere solide.

Lacunele în gestionarea igienică a deșeurilor menajere sunt confirmate prin rezultatele investigațiilor de laborator, efectuate pe parcursul anilor 2010-2012, din probele prelevate, care atestă o creștere ușoară în raport cu a.2011 a ponderii probelor neconforme la indicatorii microbiologici, creștere semnificativă de 2,97 ori la indicatorii parazitologici și o diminuare la indicatorii sanitaro-chimici (tab. 1).

Tabelul 1

Ponderea probelor de sol ce n-au corespuns normelor igienice

Indicatorii	Anii		
	2010	2011	2012
Sanitaro-chimici	100	72	62,16
Microbiologici	34	8,13	9,37
Parazitologici	21,1	13,2	39,2

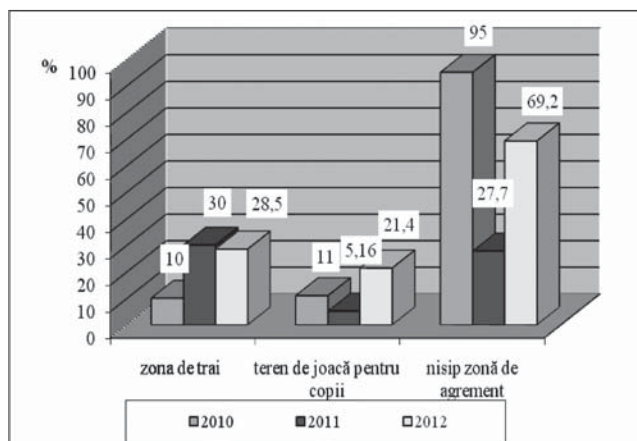

Fig. 1. Ponderea probelor de sol în care s-au depistat oușoare viabile de geohelminți

O altă problemă majoră rămâne, poluarea solului cu ousoare de helminți. În probele de sol la indicatorii parazitologici prelevate de pe terenurile de joacă pentru copii, zonele de agrement și zona de trai au fost depistate ousoare viabile de geohelminți, fapt care indică la o poluare recentă sporită cu deșeuri de proveniență animalieră dependentă în prim plan de contaminarea de către câinii vagabonzi și cei de companie scoși la plimbare. Astfel, ponderea probelor de sol în care s-au depistat ousoare viabile de geohelminți pe terenurile de joacă pentru copii și a nisipului din zona de agrement în anul 2012 în raport cu anul 2011 a crescut respectiv de 4 și 2,4 ori (fig. 1).

O deosebită importanță ce ține de protecția solului pentru orașele mari, inclusiv mun. Chișinău revine formării și gestionării deșeurilor toxice ce rezultă din procesele tehnologice de producere a activităților agenților economici. Acestea reprezintă amestecuri de substanțe active cu efect toxic și influență negativă asupra mediului și stării de sănătate a populației. Deșeurile toxice sunt supuse evidenței de către întreprinderile industriale și agricole prin întocmirea anuală a Raportului statistic „Formarea, utilizarea și neutralizarea deșeurilor toxice” Formular nr.1 - deșeuri toxice, care se depozitează pe teritoriul întreprinderilor în

ambalaj special, în depozite dotate și amenajate conform cerințelor „Regulament sanitar privind stocarea, neutralizarea, utilizarea și înhumarea substanțelor și reziduurilor toxice” nr.06.6.3.11 din 01.02.1995.

Concluzii:

1. Procent semnificativ din populația urbană și îndeosebi cea rurală nu are acoperire de salubritate planificată prin intermediul serviciilor specializate privind colectarea și evacuarea centralizată a deșeurilor menajere solide.

2. Majoritatea centrelor populate rurale nu dispun de platforme autorizate pentru depozitarea și neutralizarea deșeurilor menajere solide ce contribuie la apariția în consecință a multiplelor gunoști neautorizate în vecinătatea lor.

3. Actualmente nu este soluționată problema depozitării și neutralizării deșeurilor menajere solide din mun. Chișinău la platforma autorizată din această cauză ele sunt depozitate provizoriu la stația de transbordare amplasată în zona industrială.

4. Rezultatele investigațiilor de laborator a probelor de sol prelevate din zona locativă, locurile de joacă pentru copii și zonele de agrement denotă o creștere semnificativă a ponderii probelor neconforme la indicatorii microbiologici și parazitologici.